



PËRMBLEDHJE E INFORMACIONIT

Dhjetor 2021



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**



Përmbledhje e informacionit dhjetor 2021

Arsimi për Punësim në Maqedoninë e Veriut (E4E@MK) është një projekt 10-vjeçar, i financuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (AZZH) si pjesë e portofolit të tyre për Punësim dhe Zhvillim Ekonomik. Projekti po zbatohet nga HELVETAS Maqedonia e Veriut, së bashku me Qendrën e Maqedonisë për Edukim Qytetar (QMEQ) dhe Odën Ekonomike të Maqedonisë së Veriut (OEMV).

Qëllimi i përgjithshëm: Më shumë të papunë dhe të nën-punësuar, veçanërisht të rinjtë, përfitojnë nga punësimi i denjë për shkak të përmirësimit të ZhAP

Rezultati 1: Më shumë studentë të shkollave të mesme plotësojnë APT-të cilësore të ofruar bashkërisht nga shkollat dhe kompanitë e APT-së

Rezultati 2: Më shumë njerëz të papunë, të nën-punësuar dhe të punësuar përdorin masat e punësimit të kërkuara nga tregu dhe përmirësimin/riaftësim

Afati kohor: 10 vjet
Kohëzgjatja e Fazës II:
Mars 2022 - Shkurt 2026

Key approaches:

- E hapur për të gjithë sektorët ekonomikë dhe rajonet gjeografike
- Duke u shndërruar në rajonale
- Përfshirja/angazhimi i sektorit privat për
- Përmirësim dhe Rikualifikim për masa më të mira për punësim (Plani Operacional)
- Masat e punësimit
- Komunikimi për Sigurimin e Cilësisë dhe Shtrirja në Publik



- Afati kohor i projektit: Përafërsisht 10 vjet
- Faza 1 e projektit: 2018 – 2022
- Faza 1 Buxheti i Projektit: 6.4 milionë CHF
- Qëllimi i përgjithshëm: Punësim fitimprurës, veçanërisht i të rinjve, përmes sistemit të përmirësuar të ZhAP

ARRITJA E PROJEKTIT DERI MË DATË TË CAKTUAR

Përmirësimi i kornizës si bazë për sigurimin e cilësisë së APT / ZhAP



- Të zhvilluara ose përmirësuara 6 politika dhe ligje të favorshme për APT e orientuar nga tregu dhe gjithëpërfshirëse (Ligji për APT-në, Ligji për Arsimin Fillor, Koncepti i të mësuarit të bazuar në punë);
- Të ndryshuara/miratuara 10 procese për zbatimin profesional të APT-së (Udhëzimet e praktikës verore, standardet dhe programi përkatës për mentorët në kompani, programi për shëndetin dhe sigurinë në vendin e punës);
- Grupi i Ekspertëve Financiar ka hartuar 6 skema për shpërndarje të shtuar dhe më të mirë të burimeve në APT-në formale; grupi përbëhet nga 17 përfaqësues nga sektori privat dhe institucionet kryesore të APT-së, të menaxhuara nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës;
- Qendra e Arsimit e të Rriturve mbështeti në pilotimin e vlerësimit të rezultateve të të nxënit informal dhe joformal në 2 profile..

Masat e punësimit të drejtuara nga tregu çojnë në punësim të shpejtë



- 2398 persona të punësuar dhe 4591 persona të trajnuar, nga të cilët 75% të rinj, 50% gra dhe 16% grupe të rrezikuara (romë dhe persona me aftësi të kufizuara);
- Raportet e parashikimit të aftësive të kryera nga Oda Ekonomike e Maqedonisë së Veriut (parashikimi 12 dhe 36 mujor) mbështesin hartimin e Planit Operativ të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale dhe masave aktive të tregut të punës;
- Opportunity Fund, si një masë punësimi e orientuar nga tregu dhe gjithëpërfshirëse e pilotuar nga E4E@MK, e inkorporuar në Planin Operativ 2020 krahas mekanizmit të tij pagë-përperformancë;
- Sistemi i Voucher-it, si një mekanizëm financimi që siguron ofrim joformal të ZhAP-së cilësore, gjithëpërfshirëse dhe të përballeshme, të përfshirë në Planin Operativ 2020;
- Me mbështetjen e E4E@MK, Skema e Garancive Rinore ofroi qasje në masat aktive të tregut të punës për 719 të rinj që nuk janë në arsim, punësim apo trajnim, nga të cilët 469 shfrytëzuan mundësitë dhe 397 fituan punësim të leverdishëm. Në vitin 2020, Skema e Garancisë Rinore u përfshi në Planin Operacional.

Partneriteti private public si bazë për cilësinë e APT / ZhAP



- Kanë ofruar mbështetje 70 punëdhënës të madhësive të ndryshme të përfshirë në përmirësimin e ZhAP joformale dhe APT formale dhe 81 oferta ZhAP të kërkuara nga tregu;
- 108 studentë, 10 shkolla të APT-së dhe 12 kompani të përfshira në pilotimin e Praktikës Verore në APT përmes Partneriteteve Publiko-Privat;
- Janë zhvilluar Udhëzimet e praktikës verore dhe Manuali i mësimit të bazuar në punë;
- Të trajnuar 47 Mentorë në kompanitë si parakusht për të pritur studentët për Praktikë Verore / Mësim të Bazuar në Punë në kompanitë;
- Të trajnuar 20 trajnerë të mentorëve;
- 7 mësues të APT-së të certifikuar si trajnerë master për didaktikën e bazuar në situatë. Është zhvilluar program trajnimi për këtë metodologji të mësimdhënies dhe trajnimi i shpërndarë për 30 mësues. Janë pilotuar mbi 15 situata që përfshijnë 15 shkolla të APT-së, 30 mësues dhe mbi 300 nxënës;
- Kualifikim i ri me qasje të dyfishtë i krijuar nga shkolla e APT-së ASUC Boro Petrushevski dhe kompania Van Hool - "Montues të motorëve dhe automjeteve motorike";
- U hartuan udhëzime për krijimin e kualifikimeve;
- MASH ka mbështetur në proceset lidhur me ngritjen e Qendrave Rajonale të APT-së.

Masat specifike të synuara në rritjen e punësimit të grupeve të rrezikuara



- Vendosja e bashkëpunimit ndërmjet diasporës së Maqedonisë në Zvicër dhe Organizatave të Personave me Aftësi të Kufizuara "Handimak" dhe "Polioplus", me qëllim të përkrahjes së personave me aftësi të kufizuara në rrugën e tyre drejt punësimit;
- Zhvillimi i kapaciteteve të ofruesve maqedonas të trajnimeve dhe institucioneve kyçe të ZhAP-së për digjitalizimin në sektorin joformal të ZhAP-së si kërkesë e imponuar nga pandemia COVID-19, me mbështetjen e Federatës Zvicerane për Mësimin e të Rriturve;
- Trajnim online për 157 persona me aftësi të kufizuara për masat COVID-19 në vendin e punës.

Përfaqësimi dhe promovimi i ZhAP/APT si një rrugë karriere



- Janë mbështetur rreth 20 kërkitime dhe analiza mbi zhvillimin e mëtejshëm të sektorit të APT/ZhAP;
- Është zbatuar Dialogu Social dhe Komunikimi i Fushatës Publike për promovimin e APT-së së bashku me MASH - "Uci Pametno, Raboti Strucno";
- Shkëmbimi i zyrtarëve të nivelit të lartë me homologët zviceranë, i përbërë nga zëvendëskryeministri i Maqedonisë për çështje ekonomike, ministri për Arsim dhe Shkencë dhe Ministri për Punë dhe Politikë Sociale, me qëllim të marrjes së njohurive mbi praktikat më të mira zvicerane në lidhje me APT dhe ZhAP;
- Realizohet Panairi Digjital për arsimin e mesëm profesional, duke përfshirë APT-në për mbi 14.000 filloristëve;
- Mbështeten ngjarje të ndryshme, konferenca shtypi, video dhe aktivitete të tjera promovuese që synojnë të rrisin angazhimin e sektorit privat në ZhAP dhe APT.

Nxitja e digjitalizimit në ZhAP/APT si rezultat i COVID - 19



- Nga Oda Ekonomike e Maqedonisë dhe Qendra e APT-së është duke u zhvilluar një grup regjistrash digjital dhe platformë digjitale për përputhjen e nxënësve/shkollave të APT-së me kompanitë;
- Canvas, një platformë mësimore digjitale, është pilotuar nga kompania EVN dhe shkolla APT “Mihajlo Pupin” me një mbulim prej 350 përdoruesish.

PLANI VJETOR I OPERACIONIT 2021

Nga vizioni i bashkuar deri te implementimi



- Të forcohet më tej bashkëpunimi ndërmjet sektorit privat dhe atij publik në nivel vendor përmes përfshirjes së Qendrave Rajonale të APT-së, shkollave të APT-së, odave ekonomike lokale, kompanive dhe komunave;
- Rritja e aftësive praktike të studentëve të APT-së përmes të mësuarit të bazuar në punë në kompani, Didaktikës së bazuar në situatë dhe programeve të përmirësuara të trajnimit në shkollat e APT-së;
- Forcimi i masave përkatëse të punësimit të ZhAP-së të Planit Operacional dhe kapaciteteve shërbyese të Agjencisë së Shërbimit të Punësimit;
- Propozimi i skemave të reja financimi për APT-në, bazuar në analizën e kontekstit dhe praktikave më të mira ndërkombëtare;
- Mbështetja e punësimit të grupeve të marginalizuara përmes Organizatave të specializuara të Personave me Aftësi të Kufizuara dhe digjitalizimi i ofertave të ndryshme të ZhAP;
- Promovimi i ZhAP dhe APT si një opsion i qëndrueshëm karriere dhe parakusht për të marrë një punësim fitimprurës;
- Forcimi i kapaciteteve të ZhAP/APT-së dhe digjitalizimit të palëve kryesore të interesit përmes Menaxhimit të Njohurisë dhe Mësimit dhe shkëmbimit ndërkombëtar

PROJEKTI FAZA 2

Treguesit



- Numri i personave me punësim të ri ose më të mirë (qëllimi i përgjithshëm); Numri i personave të regjistruar në ZhAP-të e reja ose më të mira;
- Numri i kompanive ose organizatave profesionale që kontribuojnë në ZhAP-të përkatëse;
- Masat për përmirësimin e kuadrit rregullator dhe institucional përfshirë sistemin e APT-së.

Dy shtylla që mbështesin punësimin si në afat të shkurtër ashtu edhe në atë afatgjatë



- APT-ja formale e bazuar në nevojat e tregut të punës së bashku me angazhimin e shtuar të sektorit privat në APT çon në studentë me aftësi praktike të cilësisë së lartë dhe në këtë mënyrë rrit shanset e tyre për punësim më të shpejtë dhe të denjë pas përfundimit të arsimit të mesëm të APT-së;
- Masat cilësore dhe fleksibël të punësimit bazuar në kërkesën për aftësi të punëdhënësve mundësojnë një integrim të menjëhershëm të të rinjve të papunë dhe grupeve të mbetura pas në tregun e punës. Ndryshe nga APT-ja formale, e cila zakonisht kërkon kohë, Masat e Punësimit perceptohen si një instrument për adresimin e shpejtë të nevojave për punë të punëdhënësve.

Prioritete strategjike për t'i arritur synimet



- Përmirësimi i kushteve kornizë si bazë për zbatimin e suksesshëm të masave formale të APT-së dhe Punësimit;
- Rritja e angazhimit të sektorit privat përmes mësimit të bazuar në punë dhe APT-së së dyfishtë, si dhe në hartimin, ofrimin dhe përdorimin e masave të punësimit të kërkuara nga tregu;
- Zbatimi i masave të APT-së dhe Punësimit në nivel lokal për të arritur shkallë dhe ndikim;
- Investimi në aftësi teknike të përditësuara dhe përmirësime të rëndësishme në lidhje me aftësitë dhe sjelljen sociale për të fituar një punësim të denjë;
- Njohuri dhe aftësi në lidhje me digjitalizimin dhe teknologjitë e reja të përshtatura me kërkesat specifike të sektorëve dhe profesioneve ekonomike.